

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 253
din 09.07.2025

Dosar nr.: 122/2023

Petiția nr.: 1482/23.02.2023

Petent:

Reclamat: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța

Obiect: Petentul solicită constatarea caracterului discriminatoriu al dispozițiilor art. 46 alin. (4) și (5) din Normele Metodologice aprobate prin H.G. nr. 798/2021 pentru aplicarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, considerând că aceste prevederi generează un tratament diferențiat și inechitabil între familiile adoptatoare recent atestate (cu atestate emise în ultimele 6 luni) și cele cu atestate mai vechi.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petentei

1. domiciliat în mun. Constanța, str., nr., et., ap....., județ Constanța, email.@yahoo.com

Numele și sediul părții reclamate

2. **Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța** cu sediul în str. Decebal, nr. 22, județ Constanța

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

4. Părțile au fost citate pentru data de 28.04.2023 prin adresele nr. 1482/05.04.2023 și nr. 2671/05.04.2023.

5. Procedură de citare legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Prin petiția nr. 1482/23.02.2023 petentul supune analizei caracterul, în opinia sa, *neconstituțional și discriminatoriu* al art. 46 alin. (4) și (5) din Normele Metodologice aprobate prin H.G. nr. 798/2021 pentru aplicarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției. Aceste dispoziții creează, potrivit susținerilor, un tratament inegal și injust între

famiiliile adoptatoare cu atestate nou emise (în termen de 6 luni) și cele cu vechime mai mare și solicită modificarea legii.

7. Petentul susține că: Normele Metodologice de aplicare a Legii nr.L273/2004 privind procedura adopției stipulează la articolul 46 alin (4) și (5) următoarele:

(alin. 4) În primele 6 luni de la eliberarea atestatului, adoptatorul/familia adoptatoare care răspunde în aceeași măsură criteriilor de includere în cadrul listei și care locuiește în fapt la adresa de domiciliu/reședință din același județ/sector cu cel al copilului se ierarhizează în listă în funcție de vechimea atestatelor.

(alin. 5) Începând cu luna a 7-a de la eliberarea atestatului, adoptatorii care răspund în aceeași măsură criteriilor de includere în cadrul listei se ierarhizează la nivel național exclusiv în funcție de vechimea atestatelor.

8. Petentul menționează că art. 46 cu alin. 4 și alin 5 au fost interpretate de partea reclamată prin aplicarea unei discriminări vădite, în sensul că famiiliile noi atestate în primele 6 luni de la eliberarea atestatului sunt singurele care intră în potrivire, la nivel de județ, cu copii având aceeași adresă de domiciliu, astfel famiiliile din județ cu atestate mai vechi sunt excluse de la această potrivire/șansă.

9. Astfel, în fiecare județ sunt famiilii cu atestate vechi (4-5 ani), criteriul reprezentat de vechimea atestatului la nivel de județ este eliminat, iar aceste famiilii nu mai intră în potrivire cu copii declarați adoptabili, având în vedere că sunt declassate de prioritizarea criteriului discriminatoriu "6 luni de la eliberarea atestatului".

10. Petentul precizează că el și soția dețin un atestat de familie adoptatoare eliberat de D.G.A.S.P.C. Constanța la data de 23.07.2018 (5 ani vechime). Prin adresa nr.D8927 din 30.01.2022 a formulat o interpelare pe Legea nr. 544 din 12 octombrie 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. Urmare a răspunsului formulat de D.G.A.S.P.C. Constanța, petentul susține că se observă clar că în perioada martie-decembrie ale anului 2022 au fost 70 de famiilii nou atestate, din care 39 au intrat în potrivire practică în primele 6 luni.

11. Având în vedere că familia petentului se află printre famiiliile, care au cea mai mare vechime a atestatelor din județul Constanța și nu au avut nici o potrivire în tot acest interval de timp, apreciază discriminarea vădită a familiei sale.

12. Prin interpretarea acestor 2 articole amintite de petent mai sus, acesta este de părere că adoptatorii cu dosare mai vechi sunt vădit discriminați și dezavantajați, deoarece la nivelul fiecărui județ vor fi mereu famiilii cu atestate noi, care intră în potrivire cu copii declarați adoptabili, iar famiiliile cu atestate mai vechi de 6 luni sunt incluși doar pe lista de potrivire practică la nivel național, prin excluderea nejustificată de la potrivire la nivel județean.

13. Prin acest fapt petentul consideră că se încalcă și Constituția României art.16, care prevede că cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

14. În concluzie, petentul consideră că se creează o discriminare și o încălcare a drepturilor și este necesară o modificare / includere a unor noi măsuri în lege, care să permită famiiliilor

adoptatoare sa fie incluse pe liste în procesul de potrivire la nivel de județ în funcție de vechimea atestatelor.

15. Prin adresa nr. 3198/28.04.2023 petentul depune un punct de vedere, în care susține că a fost discriminat de partea reclamată.

16. Petentul susține că Normele metodologice de aplicare a Legii nr.273/2004 sub actuala formă, aprobată prin H.G.nr.798/2021, prin art.46 alin.(I) introduce o prioritate în funcție de cât de recent este atestatul de adoptator. Cu cât crește vechimea atestatului cu atât scad șansele de a adopta pentru că se acordă prioritate, la nivel județean, acelor atestate care *au fost* eliberate în *primele 6 luni*.

17. În opinia petentului, corect ar fi ca *prioritatea sa fie* acordată persoanelor care dispun de atestate cu vechime mai mare. De altfel, și în normele de fundamentare a acestei legi sunt trecute următoarele:

„asigurarea premiselor accesului echitabil pentru toți adoptatorii/familiiile adoptatoare la Intrarea pe liste în procesul de potrivire, stabilind un singur criteriu de ierarhizare, respectiv vechimea atestatelor ”.

18. Petentul precizează că atât din adresa de răspuns a părții reclamate și a celei primite din partea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție că se vede clar că numărul familiilor, care au atestate noi (în primele 6 luni) și care intră în potrivire sunt considerabil mai multe decât cele cu atestate mai vechi.

19. Petentul solicită în continuare constatarea faptei de discriminare și modificarea legii.

20. Prin adresa nr. 4237/06.06.2023 petentul a depus concluzii scrise.

Susținerea părții reclamate

21. Prin adresa nr. **3138/26.04.2023** partea reclamată formulează un punct de vedere la petiție, arătând că familia petentului a fost atestată ca familie aptă să adopte conform Atestatului nr. D64/23.07.2018, emis prin Dispoziția nr. D407/23.07.2018. Ulterior, informațiile despre această familie adoptatoare au fost introduse în Registrul Național pentru Adopții (RNA), fiind precizate și criteriile privind copilul adoptabil: vârstă între 2-5 ani, indiferent de sex, copil clinic sănătos, fără boli cronice, fără întârziere mintală și fără grad de handicap.

22. Pentru prelungirea atestatului, familia a solicitat o nouă evaluare, obținând Atestatul nr. D46/07.09.2020, cu menținerea criteriilor inițiale privind vârsta copilului. În cadrul reevaluării anuale prevăzute de art. 22 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004, familia a modificat opțiunea privind sexul copilului, optând pentru o fetiță, dar a păstrat categoria de vârstă. În plus, familia a precizat că nu acceptă copii născuți în urma unui incest, ai căror părinți biologici suferă de boli psihice, boli infecțioase, boli genetice sau sunt consumatori de alcool sau substanțe interzise.

23. Partea reclamată susține, că cadrul legal aplicabil acestei proceduri este reglementat de Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției. Conform acesteia, Registrul Național de Adopții (RNA) are rolul de a centraliza, la nivel național, evidența adoptatorilor și copiilor adoptabili, în vederea realizării etapei de potrivire. Totodată, direcțiile județene au obligația de a introduce în RNA toate informațiile relevante despre copii și adoptatori, inclusiv copiii

electronice ale documentelor necesare pentru organizarea evidenței în procesul de adopție precum și organizarea potrivirii inițiale.

24. Activitatea de evidență în materia adopției se derulează printr-un sistem informatizat, denumit Registrul Național pentru Adopții, gestionat și administrat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, prin intermediul căruia este realizată potrivirea inițială din cadrul procedurii de adopție.

25. Registrul Național pentru Adopții este organizat pe principiul locului de domiciliu al copiilor adoptabili și al adoptatorului /familiei adoptatoare, iar potrivirea inițială pentru copii, care au deschisă procedura adopției, aflați în evidența RNA se desfășoară prin generarea de către acest sistem informatizat a listei persoanelor/familiilor atestate, pornind de la nevoile și caracteristicile copilului adoptabil, luând în considerare capacitatea adoptatorului/familiei adoptatoare atestat/atestare de a răspunde acestora.

26. Astfel, conform noilor modificări legislative aduse prin Normele metodologice de aplicare a Legii n.273/2004 privind procedura adopției, respectiv art.46 alin.(4);(5), în primele 6 luni de la eliberarea atestatului adoptatorului/familia adoptatoare, care răspunde în aceeași măsură criteriilor de includere în cadrul listei și care locuiește în fapt la adresa de domiciliu/reședință din același județ/sector cu cel al copilului se ierarhizează în listă în funcție de vechimea atestatelor.

27. Începând cu luna a 7-a de la eliberarea atestatului, adoptatorii, care răspund în aceeași măsură criteriilor de includere în cadrul listei se ierarhizează la nivel național exclusiv în funcție de vechimea atestatelor. În această situație, dacă mai mulți adoptatori răspund în aceeași măsură criteriilor de includere în cadrul listei și au aceeași vechime a atestatului, ierarhizarea se va face începând cu acei adoptatori, care locuiesc în fapt la adresa de domiciliu/reședință din același județ/sector cu cel al copilului adoptabil.

28. La data intrării în vigoare a normelor metodologice, familia petentului figura în evidența Registrului Național pentru Adopții cu un atestat valabil eliberat în anul 2018. Cei doi soți au beneficiat alături de celelalte familii atestate de aceleași criterii de includere în cadrul listelor, întrucât potrivit art.131 din Normele metodologice, în cazul adoptatorilor/familiilor adoptatoare, care dețineau atestate valabile la data intrării în vigoare a normelor, termenul de 6 luni de includere în cadrul listei după adresa la care locuiesc în fapt s-a calculat de la data intrării în vigoare a normelor, pentru ca ulterior acestui termen adoptatorii/familiile adoptatoare să fie incluse pe listele copiilor adoptabili aflați în evidența RNA la nivel național.

29. Prevederile art. 131 din Normele metodologice sunt *“Pentru adoptatorii/familiile adoptatoare, care dețin atestate valabile la data intrării în vigoare a prezentelor norme metodologice, termenul de 6 luni prevăzut la art. 46 [alin. \(4\)](#), de includere în cadrul listei după adresa la care locuiesc în fapt, ierarhizați în listă în funcție de vechimea atestatelor, curge de la data intrării în vigoare a prezentelor norme metodologice”*.

30. Prin noile modificări legislative, s-a avut în vedere tocmai acordarea unor șanse mai mari adoptatorilor de a fi selectați cu un copil adoptabil, având în vedere faptul că atribuirea persoanelor/familiilor adoptatoare pe listele copiilor adoptabili se realizează la nivel național și nu doar pentru acei copii aflați în evidența direcției de la domiciliu/reședință, unde persoana/familia adoptatoare locuiește în fapt. Se menționează, că în evidența DGASPC Constanța figurează un număr de 173 de familii adoptatoare.

31. Partea reclamată susține, că cu toate acestea, petentul a sesizat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, susținând că prevederile art. 46 alin. 4 și 5 au fost

aplicate în mod discriminatoriu de partea reclamată județeană, în sensul că doar familiile recent atestate sunt incluse în potrivirea locală, excluzând familiile cu atestate mai vechi.

32. Instituția, parte reclamată respinge această interpretare și precizează că, etapa de potrivire inițială se realizează pentru fiecare copil cu hotărâre definitivă de deschidere a procedurii de adopție, prin intermediul Registrului Național pentru Adopții, prin generarea listelor cu adoptatorii/familii adoptatoare atestate în funcție de modul în care aceștia răspund nevoilor și caracteristicilor copilului, respectiv vârsta copilului, sexul copilului, numărul de copii pe care familia îi poate îngriji și starea de sănătate a copilului.

33. Orice altă interpretare pe care ar putea-o da responsabilul de caz al copilului din cadrul direcției este irelevantă atâta timp cât acest demers are la bază un sistem informatizat prin intermediul căruia se realizează identificarea și selectarea persoanelor/familii lor atestate, care răspund nevoilor fiecărui copil. Lista persoanelor/familiilor se generează exclusiv de către Registrul Național pentru Adopții, și se accesează de către direcția de la domiciliul copilului pentru continuarea demersurilor de potrivire. Modul de funcționare al acestui sistem informatizat are la bază tocmai respectarea prevederilor legale în vigoare în materia adopției, fiind un instrument care asigură transparența și echitatea tuturor adoptatorilor/familiilor adoptatoare. Astfel, accesul la Registrul Național pentru Adopții se face prin nume de utilizator și parolă, orice modificare sau adăugare în baza de date fiind înregistrată automat, indicându-se utilizatorul, data și ora la care aceasta a fost operată.

34. Partea reclamată susține că petentul subliniază în mod eronat că în cazul familiilor cu atestate vechi, „criteriul reprezentat de vechimea atestatului la nivel de județ este eliminat”, deși, noile modificări aduse cadrului legislativ stabilesc un singur criteriu de ierarhizare, respectiv vechimea atestatelor, *asigurând astfel premisele accesului echitabil pentru toți adoptatorii în procesul de potrivire.*

35. Partea reclamată susține că adoptatorii cu un atestat mai vechi de 6 luni vor fi incluși în cadrul listei la nivel național, în funcție de vechimea atestatelor, iar în situația în care mai mulți adoptatori răspund în aceeași măsură criteriilor de includere în cadrul listei și au aceeași vechime a atestatului, ierarhizarea se va face începând cu acei adoptatori care locuiesc în fapt la adresa de domiciliu/reședință din același județ/sector cu cel al copilului adoptabil, iar în acest context, familia petentului ar putea fi inclusă pe lista unui copil adoptabil aflat în evidența D.G.A.S.P.C Constanța.

36. Partea reclamată a reiterat că legislația în materia adopției urmărește să ofere șanse sporite fiecărei persoane sau familii adoptatoare de a fi selectată în vederea potrivirii cu un copil adoptabil. Acest principiu este susținut de faptul că atribuirea persoanelor sau familiilor adoptatoare pe listele copiilor adoptabili nu se face exclusiv la nivel local, ci are loc la nivel național, asigurând astfel o distribuție echitabilă a oportunităților, indiferent de reședința adoptatorilor.

37. Conform evidențelor din Registrul Național pentru Adopții, Secțiunea „Pași Adopție”, familia petentului a fost inclusă în procesul de potrivire cu trei copii adoptabili.

38. Prima potrivire a avut loc la data de 26 martie 2019, cu copilul Potrivirea inițială a fost însă respinsă de către responsabilul de caz al copilului, întrucât acesta constata că mama biologică a copilului era diagnosticată cu o afecțiune psihiatrică, aspect care nu corespundea criteriilor acceptate de familia adoptatoare.

39. A doua potrivire s-a inițiat la data de 29 iunie 2021, cu copilul În acest caz, responsabilul de caz a apreciat că familia petentă putea răspunde nevoilor copilului. Cu toate acestea, în urma transmiterii unei fotografii și a informațiilor referitoare la copil, familia

a transmis un răspuns negativ privind continuarea potrivirii practice. În motivația comunicată, familia a subliniat că își dorește să adopte un copil care să aibă o fizionomie și o etnie apropiate de ale lor, considerând că o nepotrivire din acest punct de vedere ar putea genera prejudecăți sociale care să afecteze copilul.

40. Cea de-a treia potrivire practică a avut loc la 18 martie 2022, cu copilul, minor identificat direct de către familia petentului prin consultarea secțiunii „Profile Publice” a Registrului Național pentru Adopții. După mai multe vizite la domiciliul copilului — aflat în plasament la un asistent maternal profesionist — familia a decis să întrerupă potrivirea. Printre motivele invocate s-au regăsit „moștenirea genetică”.

41. În contextul acestui ultim caz, DGASPC oferă detalii suplimentare despre secțiunea „Profile Publice” din RNA. Această secțiune poate fi accesată exclusiv la sediul direcțiilor și cuprinde, la nivel național, copiii adoptabili care se încadrează în una dintre următoarele situații: copiii pentru care nu s-a inițiat potrivirea practică în termen de 6 luni de la rămânerea definitivă a hotărârii de deschidere a procedurii de adopție; copiii pentru care potrivirea practică a fost inițiată, dar a eșuat; copiii pentru care o hotărâre de încredințare în vederea adopției a fost revocată; copiii pentru care, timp de 3 luni consecutiv, lista generată de RNA nu a identificat niciun adoptator compatibil.

42. Această bază de date oferă adoptatorilor posibilitatea de a consulta profilurile copiilor, indiferent de criteriile de potrivire exprimate în raportul lor de evaluare. În cazul în care un adoptator identifică un copil potrivit, compartimentul adopții are posibilitatea de a introduce în RNA opțiunea „indisponibil pentru potrivire”, blocând astfel selectarea acelui copil pentru alți adoptatori. Un procent semnificativ din adopțiile finalizate în România se bazează pe selecții realizate din această secțiune publică.

43. Potrivit statisticii realizate de ANPDCA, în luna ianuarie a anului în curs, în Registrul Național pentru Adopții — secțiunea „Profile Publice” — erau înregistrați 5.992 de copii adoptabili la nivel național, dintre care 68 se aflau în evidența DGASPC Constanța.

44. Partea reclamată subliniază că decizia de a accepta o potrivire aparține exclusiv persoanei sau familiei adoptatoare. Cu toate acestea, reușita unei adopții presupune în primul rând acceptarea deplină a istoricului de viață al copilului și a particularităților familiei biologice din care acesta provine. De asemenea, o mai mare deschidere și flexibilitate a adoptatorilor față de caracteristicile copilului contribuie decisiv la scurtarea duratei necesare finalizării unei adopții.

45. În încheiere, partea reclamată reafirmă că întregul proces de adopție este guvernat de transparență și imparțialitate. El se află sub coordonarea metodologică a Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului, care supraveghează respectarea legii de către direcțiile teritoriale. Prin intermediul RNA, pentru fiecare copil adoptabil se generează lista corespunzătoare a adoptatorilor/familiiilor atestate, asigurându-se astfel aplicarea corectă și obiectivă a prevederilor legale.

46. Prin adresa nr. 4701/23.06.2023 partea reclamată formulează concluzii scrise.

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

47. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Legislația internă

Constituția României

Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

Art. 4 alin. (2)

„România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Egalitatea în drepturi

Art. 16

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege. ”

OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

Art. 2

„(1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Art. 20

(6) „Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

Legislație internațională

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14

Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Protocolul nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului

Art. 1 - Interzicerea generală a discriminării:

“1. Exercițarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nicio discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație. 2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.”

Convenția cu privire la drepturile copilului (adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite în anul 1989)

Art. 2:

„Statele părți se angajează să respecte și să garanteze drepturile stabilite în prezenta convenție tuturor copiilor din jurisdicția lor, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie, de naționalitate, apartenența etnică sau originea socială, de situația materială, incapacitatea fizică, de statutul la naștere sau de statutul dobândit al copilului ori al părinților sau al reprezentanților legali ai acestuia.”

Ordinul nr. 27/07.02.2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 120/12.02.2024

Principiile de analiză

Litera și spiritul Constituției României interzice ambele fețe ale discriminării: atât cea formală cât și cea substanțială.

Suntem în prezența discriminării formale sau *de jure* atunci când există o diferențiere sau un tratament diferit între două persoane sau situații neexistând nici o distincție relevantă între ele. Astfel, Curtea Constituțională a statuat în mod constant că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.¹

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, **tratamentul juridic nu poate fi decât diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”² în această situație.

În cazul discriminării **substanțiale sau de facto**, atunci când se tratează într-o manieră identică două sau mai multe persoane sau situații care sunt în fapt diferite, Curtea Constituțională a arătat că tratarea diferită a unor probleme ce țin de inegalitate nu este numai permisă, ci chiar cerută.

Principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit.”³

Totodată conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, diferența de tratament devine discriminare, în sensul art. 14 din Convenție, atunci când autoritățile

¹ Decizia nr. 349/2001, M.Of. nr. 240/2002,

² Decizia nr. 312/2001, M.Of. nr. 99/2002, Decizia nr. 82/2002, M.Of. nr. 261/2002

³ Decizia nr. 116/2002, M. Of. Nr. 317/2002, Decizia nr. 92/2002, M.Of. nr. 338/2002.

statale induc distincții între situații analoage sau comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Astfel, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, trebuie stabilit că persoanele care se află în situații analoage sau comparabile beneficiază de un tratament preferențial, și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (Fredin c. Suediei, Hoffmann c. Austriei, Spadea și Scalabrino c. Italiei, Stubbings și alții c. Regatului Unit).

IV. Motivarea în fapt și drept

48. În fapt, Colegiul director reține că în speța de față se reclamă o posibilă faptă de discriminare, constând în caracterul discriminatoriu al dispozițiilor art. 46 alin. (4) și (5) din Normele Metodologice aprobate prin H.G. nr. 798/2021 pentru aplicarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, petentul considerând că aceste prevederi generează un tratament diferențiat și inechitabil între familiile adoptatoare recent atestate (cu atestate emise în ultimele 6 luni) și cele cu atestate mai vechi.

49. În drept, coroborat actului normativ, care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată², cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

50. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat, ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată.

51. Colegiul director analizează, dacă în cauza supusă atenției de către petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

52. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
- c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.
- d) să existe o legătură de cauzalitate între criteriu invocat și fapte

53. În urma analizării înscrisurilor aflate la dosar, Colegiul director reține că familia petentului petentului a obținut atestatul de familie adoptatoare în anul 2018, reînnoit în 2020, declarând că își dorește un copil cu vârsta între 2 și 5 ani, clinic sănătos, fără boli

cronice, fără întârziere mintală și fără handicap, inițial indiferent de sex, dar ulterior limitând opțiunea la o fetiță și excluzând copiii proveniți din părinți biologici cu boli psihice, boli infecțioase sau genetice ori consumatori de alcool sau droguri, iar partea reclamată arată că aceste criterii restrictive, coroborate cu refuzurile ulterioare ale familiei motivate de considerente legate de fizionomie, etnie sau „moștenire genetică”, explică lipsa finalizării unei adopții, întrucât normele criticate se aplică uniform tuturor adoptatorilor.

54. Colegiul director reține totodată că RNA funcționează automatizat și transparent, iar diferența de tratament între atestate noi și vechi are un scop legitim și proporțional, respectiv protecția interesului superior al copilului și dinamizarea procedurii prin acordarea temporară a unei șanse suplimentare familiilor nou atestate.

55. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de art. 2 alin. (1) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile, la care tratamentul aplicat, să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

56. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel, care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

57. Condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat, care constituie cauza actului sau faptei de discriminare și care, în situația inexistenței sau, după caz, a îndeplinirii condiției criteriului, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată hotărâtor de existența unui criteriu, ceea ce presupune o relație de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul invocat în situația persoanei care se considera discriminată.

58. Prin raportare la cele menționate mai sus, Colegiul director reține faptul că inclusiv Convenția Europeană a Drepturilor Omului, prin art. 14, nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat, ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe „statut”, pe baza căreia o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele. (CEDO, hot. Clift c. Regatului Unit, 13 iulie 2010, §55).

59. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu rasă,

etnie sau religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al O.G. nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri, etc.) invocat de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

60. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, după cum dispune și O.G. nr. 137/2000, care la art. 1 alin. (2) prevede că ”Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: (...) art. 2 alin. (1) restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, (...)”, precum și Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 1 alin. 1 ”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege, (...)”.

61. Colegiul director trebuie să analizeze din mijloacele de probă și înscrisurile aflate la dosar, în ce măsură sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie și dacă se poate reține un raport de cauzalitate între faptele prezentate și criteriul invocat.

62. Analizând speța de față, Colegiul director constată că regula celor șase luni consacrată de art. 46 alin. (4)–(5) din Normele metodologice se aplică uniform tuturor familiilor nou atestate, oferindu-le o fereastră de prioritate la nivel local, după care, indiferent de identitatea adoptatorului, toate familiile intră în ierarhizarea națională exclusiv după vechimea atestatului. Mai mult, art. 131 din aceleași norme a prevăzut o regulă tranzitorie prin care și adoptatorii deja atestați la data intrării în vigoare a normelor au beneficiat de aceleași șase luni de includere locală. Din această perspectivă, petentul nu poate demonstra că ar fi fost tratat diferit față de alte familii adoptatoare.

63. Un alt element care infirmă existența discriminării este faptul că situația concretă a petentului relevă trei potriviri efective înregistrate în RNA, în anii 2019, 2021 și 2022. Toate aceste potriviri au fost însă respinse sau întrerupte de familie, nu ca urmare a excluderii legale, ci ca efect al criteriilor restrictive, pe care chiar familia le-a declarat. Astfel, petentul și soția sa au solicitat expres un copil sănătos, cu vârsta între 2–5 ani, fără handicap sau boli cronice, fără întârziere mintală, excluzând copiii proveniți din părinți cu boli psihice, boli infecțioase, consum de alcool sau substanțe interzise. Colegiul director reține faptul că familia a refuzat potriviri și pe considerente legate de fizionomie sau etnie, susținând că o nepotrivire de acest fel ar putea genera prejudecăți sociale. Aceste opțiuni restrictive reduc semnificativ șansele de potrivire și nu pot fi puse pe seama cadrului normativ. Ele se aplică în mod egal tuturor familiilor aflate în baza de date națională și reprezintă un factor decisiv în limitarea oportunităților de a adopta.

64. Pentru a fi calificată ca discriminare, diferența de tratament trebuie să fie determinată de criteriul invocat și să producă o restrângere a unui drept recunoscut. În acest caz,

dreptul garantat de lege este accesul la procedura adopției și participarea la potrivirea prin RNA, iar în opinia Colegiului director, acest drept a fost exercitat efectiv de petent. Accesul la procedură a fost asigurat, potrivirile au existat, iar faptul că nu s-au concretizat este consecința opțiunilor familiei, nu a unui tratament diferențiat aplicat de autorități.

65. Petentul a beneficiat de același tratament ca toate familiile aflate în situații similare, accesul la procedură i-a fost asigurat, potrivirile au existat, iar rezultatele negative au fost determinate în principal de criteriile stabilite chiar de familie.

66. În consecință, din analiza petiției și a înscrisurilor aflate la dosar, Colegiul director constată că în speța supusă soluționării nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu constituie fapte de discriminare potrivit art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată; *lipsă legătură de cauzalitate între criteriul invocat („neacordarea ajutorului primarului în campania electorală”) și presupusa faptă de discriminare;*

2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN– Membru

Redactată și motivată: A.P.
Data redactării: 12.09.2025

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit ***O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ***, constituie de drept titlu executoriu.